UCHWAŁA NR XLVII/875/23
RADY MIASTA TYCHY

z dnia 9 lutego 2023 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii oświatowej Miasta Tychy na lata 2023 – 2027+”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 8 i art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art.4 ust.1 pkt 1 Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526), art.11 ust.2 pkt 1,2 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2021 r. poz.1082 z poźn.zm.), na wniosek Prezydenta Miasta po zaopiniowaniu przez Komisję Oświaty, Kultury i Sportu

Rada Miasta Tychy uchwala:

§ 1

Przyjąć „Strategię oświatową Miasta Tychy na lata 2023-2027+” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Tychy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miasta Tychy

Barbara Konieczna

Podpisany

Załącznik do uchwały Nr XLVII/875/23
Rady Miasta Tychy
z dnia 9 lutego 2023 r.

Strategia oświatowa miasta Tychy na lata 2023-2027+

TYCHY DOBRE MIEJSCE

Podpisany

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie **3**
2. Charakterystyka bieżącego stanu sektora oświaty **4**
2.1. Sytuacja demograficzna 4
2.2. Sieć publicznych szkół i placówek oświatowych 6
2.3. Stan zatrudnienia w publicznych szkołach i placówkach oświatowych 7
2.4. Szkoły i placówki niepubliczne 9
2.5. Charakterystyka wybranych elementów oferty edukacyjnej szkół publicznych 10
2.5.1. Nauczanie języków obcych 10
2.5.2. Kształcenie sportowe 11
2.5.3. Kształcenie zawodowe 11
2.5.4. Specjalne potrzeby edukacyjne 14
2.5.5. Działania o charakterze innowacyjnym ukierunkowane na wzrost jakości nauczania 16
3. Efekty nauczania w tyskich szkołach i placówkach oświatowych **18**
3.1. Wyniki egzaminów zewnętrznych 18
3.1.1. Egzamin ósmoklasisty 18
3.1.2. Egzamin maturalny 19
3.1.3. Szczególne osiągnięcia uczniów 20
4. Analiza kierunków polityki oświatowej państwa, strategii rozwoju województwa oraz miasta **21**
5. Analiza strategiczna SWOT **23**
6. Wizja i misja oświaty oraz główne cele strategii **27**
7. Cele strategiczne, operacyjne oraz proponowane przedsięwzięcia i zadania **28**
8. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja realizacji strategii oświatowej **34**
9. Autorzy strategii **34**

Podpisany

1. WPROWADZENIE

Tychy - miasto na prawach powiatu, jako jednostka samorządu terytorialnego realizuje zadania oświatowe należące do zadań własnych gminy jak prowadzenie przedszkoli i szkół podstawowych, w tym specjalnych oraz zadań własnych powiatu jak prowadzenie szkół ponadpodstawowych, artystycznych, specjalnych, poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz placówek wychowania pozaszkolnego. Ponadto do zadań własnych odpowiednio gminy i powiatu należy prowadzenie ewidencji oraz dotowanie przedszkoli, szkół i placówek prowadzonych przez podmioty inne niż JST. Do realizacji powyższych zadań zobowiązuje Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. oraz Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych z dnia 27 października 2017 r.

Strategia oświatowa nie jest obligatoryjnym dokumentem jakiego posiadanie jest obowiązkiem każdej JST. Niemniej jednak już w roku 2008 powstał pierwszy taki dokument. Miasto Tychy jako organ prowadzący publiczne szkoły i placówki oświatowe zaczęło wyznaczać kierunki i cele rozwoju tego sektora. Niniejsza strategia to już trzeci tego typu dokument. Ma charakter bardziej ramowy niż poprzednie strategie. Wyznacza jedynie główne kierunki działań w obszarze oświaty w postaci celów strategicznych i operacyjnych. Z uwagi na często zmieniające się uwarunkowania prawne, finansowe jak i społeczno-ekonomiczne wpływające na funkcjonowanie systemu oświaty, nie precyzuje ona ściśle określonego katalogu terminowych zadań czy przedsięwzięć do realizacji, przedstawiając jedynie ich propozycje, przykłady, inspirujące do podejmowania różnego rodzaju działań, pozostawiając tym samym pole na kreatywność jednostek odpowiedzialnych za funkcjonowanie oświaty w mieście, tj. szkołom i placówkom oświatowym oraz Miejskiemu Centrum Oświaty wraz ze współpracującymi podmiotami. Przyjęta formuła strategii pozostaje więc otwarta na nowe możliwości i wyzwania stawiane placówkom oświatowym przez otoczenie społeczno-ekonomiczne i prawne w jakich funkcjonują.

Podpisany

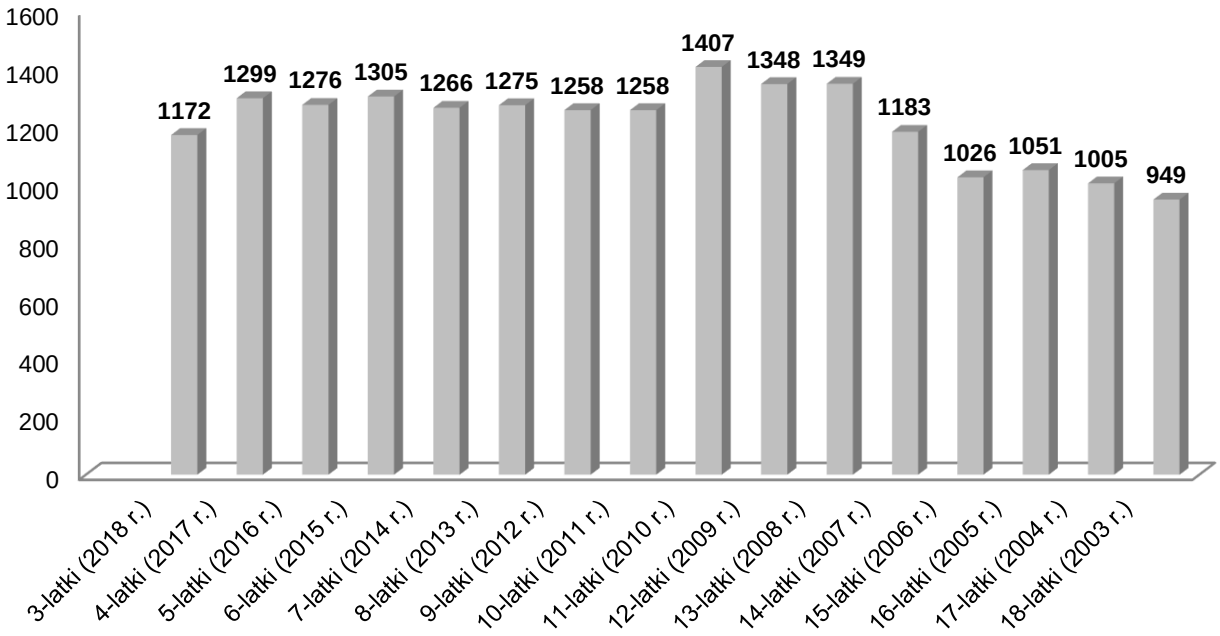
2. CHARAKTERYSTYKA BIEŻĄCEGO STANU SEKTORA OŚWIATY

Poniższa diagnoza obecnego stanu oświaty w Tychach prezentuje jedynie wybrane obszary. Bardziej szczegółowa i pełna diagnoza dokonywana jest corocznie na potrzeby sporządzania informacji o stanie realizacji zadań oświatowych za dany rok szkolny, która prezentowana jest na październikowych sesjach Rady Miasta Tychy. Wszystkie informacje, począwszy od roku szkolnego 2010/2011 są dostępne na stronie Tyskiego Portalu Oświatowego (https://oswiata.tychy.pl/raporty-i-analizy.html).

2.1. Sytuacja demograficzna

Zgodnie z danymi z ewidencji ludności Urzędu Miasta Tychy otrzymanymi w grudniu 2021 roku, w Tychach zameldowanych (potencjalnie zamieszkałych) było 19 427 dzieci i młodzieży w wieku 3 do 18 lat (roczniki urodzenia od 2003 do 2018). Jak wynika z poniższych danych, liczba ta w ciągu ostatnich kilku lat podlega nieznacznym wahaniom.

Wykres nr 1. Liczba dzieci zameldowanych w Tychach w wieku 3-18 lat wg roczników urodzeń

Źródło: dane z ewidencji ludności Urzędu Miasta Tychy grudzień 2021 r.

Podpisany

Kolejne lata wskazują na początek tendencji malejącej . W latach 2019-2021 liczba dzieci zameldowanych w Tychach wyniosła:

Rocznik 2019	Rocznik 2020	Rocznik 2021
1164	985	886

Na sytuację demograficzną miasta ma także wpływ migracja ludności w tym przypływ emigrantów/ cudzoziemców i Polaków powracających z zagranicy. Często są to rodziny z dziećmi w wieku przedszkolnym i szkolnym, dla których należy zapewnić miejsce w przedszkolach i szkołach. Na początku roku szkolnego 2021/2022 do tyskich szkół i przedszkoli publicznych uczęszczało 215 uczniów z Ukrainy. Od momentu wybuchu konfliktu zbrojnego w Ukrainie, liczba ta wzrosła do ponad 800 uczniów.

Jak pokazują dane z ostatnich 14 lat, liczba uczniów uczęszczających do publicznych szkół i przedszkoli podlegała różnym wahaniom. Z poziomu 18 509 uczniów w roku szkolnym 2008/2009 spadła do poziomu 16 580 w roku szkolnym 2013/2014, tj. zmniejszyła się o 1929. Do roku szkolnego 2021/2022 wzrosła do poziomu 17 362, a uwzględniając dodatkowo liczbę uchodźców z Ukrainy, którzy zasilili nasze szkoły i przedszkola wzrosła łącznie do 18 179, a więc zbliżyła się do stanu sprzed 14 lat.

Tabela nr 1. Liczba dzieci i uczniów uczęszczających do publicznych szkół i przedszkoli w Tychach

Rok szkolny	Liczba dzieci uczęszczających do publicznych przedszkoli i szkół w Tychach
2008/2009	18 509
2009/2010	17 797
2010/2011	17 195
2011/2012	16 901
2012/2013	16 654
2013/2014	16 580
2014/2015	16 825
2015/2016	17 091
2016/2017	16 633
2017/2018	16 783
2018/2019	16 692
2019/2020	16 960
2020/2021	17 208
2021/2022	17 362

Źródło: dane MCO - Sprawozdania oświatowe

Podpisany

2.2. Sieć publicznych szkół i placówek oświatowych

Miasto Tychy w roku szkolnym 2021/2022 było organem prowadzącym 68 szkół i placówek oświatowych różnego typu funkcjonujących w 54 jednostkach organizacyjnych.

Do prowadzonych przez miasto szkół i placówek oświatowych uczęszczało łącznie 17 362 uczniów (w tym 3 074 dzieci do przedszkoli) do 841 oddziałów (w tym do 135 oddziałów w przedszkolach), przy czym dane te nie uwzględniają liczby uchodźców z Ukrainy uczęszczających do szkół i przedszkoli w Tychach.

Zgodnie z zadaniem ustawowym dla w/w liczby dzieci i młodzieży miasto Tychy zapewniało korzystanie z wychowania przedszkolnego (dzieci 3 - 5-letnie), spełnianie obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego (dzieci 6-letnie), obowiązku szkolnego (uczniowie w szkołach podstawowych) oraz obowiązku nauki (uczniowie szkół ponadpodstawowych).

Miasto Tychy prowadziło również innego typu placówki oświatowe: poradnię psychologiczno-pedagogiczną oraz dwie placówki wychowania pozaszkolnego – młodzieżowe domy kultury.

Tabela nr 2. Struktura i stan liczebny publicznych placówek oświatowych w Tychach w roku szkolnym 2021/2022

Typ placówki oświatowej	Liczba jednostek	w tym						Liczba wszystkich oddziałów	Średnia liczba dzieci/ uczniów
		sportowe lub z oddziałami sportowym	z oddziałami dwujęzycznymi	z oddziałami przedszkolnymi	Muzyczne	z oddziałami integracyjnymi	specjalne lub z oddziałami specjalnymi		
Przedszkola	22					4	1	135	3 074
Szkoły podstawowe* z Muzyczną	23	4	3	4	1	4		487	9 457
Szkoły podstawowe specjalne	1						1	26	114
Szkoła Podstawowa dla dorosłych	1							0	0
Licea ogólnokształcące	4	1	2			1		69	2 011
Technika	6							77	1 963

Podpisany

Branżowa Szkoła I stopnia	4							22	487
Branżowa Szkoła I stopnia Specjalna	1						1	5	35
Szkoły specjalne przysposabiające do pracy	1						1	10	40
Szkoły policealne**	1							0	0
Poradnie psychologiczno-pedagogiczne	1							-	-
Młodzieżowe domy kultury	2							-	-
Państwowe szkoły muzyczne I stopnia	1				1			10	181
Razem	**68**	**5**	**5**	**4**	**2**	**9**	**4**	**841**	**17 362**

*w tym oddziały i dzieci z oddziałów przedszkolnych w SP; **1 szkoła bez naboru;
Źródło: Dane MCO grudzień 2021

2.3. Stan zatrudnienia w publicznych szkołach i placówkach oświatowych

Poziom zatrudnienia w publicznych szkołach i placówkach oświatowych wynika z realnych potrzeb w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych, specjalistycznych i jest uzależniony od sytuacji demograficznej, zmian w przepisach prawa, w tym mi.in. wprowadzonej od roku szkolnego 2018/2019 reformy szkolnictwa (zmiana sieci szkół, likwidacja gimnazjów, wprowadzenie ośmioklasowej szkoły podstawowej, likwidacja dotychczasowych szkół zawodowych i utworzenie branżowych szkół I stopnia, wydłużenie cyklu nauki w liceach i technikach) jak również potrzeb w zakresie utrzymania infrastruktury i realizacji zadań administracyjnych.

Tabela nr 3. Wymiar zatrudnienia kadry pedagogicznej i administracyjno-obsługowej w okresie od wdrożenia reformy oświatowej – likwidacja gimnazjów

Rok szkolny	**Wymiar etatów kalkulacyjnych we wszystkich typach placówek oświatowych w Tychach**	
	pedagogicznych	**administracyjno-obsługowych**
2016/2017	1 987,20	677,61
2017/2018	2 119,40	689,12
2018/2019	2 068,96	676,89
2019/2020	2 280,17	683,08
2020/2021	2 352,04	681,78
2021/2022	2 438,03	694,47

Źródło: dane MCO - Sprawozdania oświatowe

Podpisany

Zadania dydaktyczno-wychowawcze w roku szkolnym 2021/2022 realizowane były przez pracowników pedagogicznych zatrudnionych w łącznym wymiarze **2 438,03** etatów kalkulacyjnych. Struktura zatrudnienia nauczycieli ze względu na stopień awansu zawodowego analogicznie, jak w ostatnich latach, wskazuje na największy odsetek wśród zatrudnionych nauczycieli dyplomowanych 60,2 %, kolejną liczną grupę stanowią nauczyciele kontraktowi 19,8 %, następnie nauczyciele mianowani 16,6 %, najmniej liczebną grupą byli nauczyciele stażyści 3,4 %.

Tabela nr 4. Struktura zatrudnienia nauczycieli z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego

Rok szkolny	**Liczba etatów**					**udział %**			
	n. stażysta	n. kontraktowy	n. mianowany	n. dyplomowany	zatrudnienie ogółem	n. stażysta	n. kontraktowy	n. mianowany	n. dyplomowany
2021/2022	83,64	482,98	403,79	1 467,62	**2 438 ,03**	3,4%	19,8%	16,6%	60,2%

Źródło: dane MCO - Sprawozdanie z wykonania budżetu za I półrocze 2022

Bieżącą strukturę zatrudnienia kadry pedagogicznej oraz pracowników administracji i obsługi wg typów placówek przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 5. Struktura zatrudnienia kadry pedagogicznej i administracyjno-obsługowej według typów placówek.

Typ placówki	**Etaty kalkulacyjne pracowników**	
	pedagogicznych	**administracyjno-obsługowych**
Przedszkola	365,19	238,66
Szkoły podstawowe	1354,52	304,36
Szkoły ponadpodstawowe	520,70	100,11
Państwowa Szkoła Muzyczna	23,78	6,60
Szkoły specjalne	113,10	25,25
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	35,61	7,06
Młodzieżowe Domy Kultury	25,13	12,43
Razem	**2 438,03**	**694,47**

Źródło: dane MCO - Sprawozdanie z wykonania budżetu za I półrocze 2022 r.

Podpisany

2.4. Szkoły i placówki niepubliczne

W roku szkolnym 2021/2022 w ewidencji niepublicznych szkół i placówek, prowadzonej przez Miejskie Centrum Oświaty, znajdowało się według stanu na dzień 1 października 2021 r. - 61 jednostek, w tym 51 dotowanych, a wśród nich największą liczbę stanowiły przedszkola i punkty przedszkolne - 30 jednostek oraz szkoły zawodowe – 15 jednostek. Zamieszczona poniżej tabela przedstawia jak zmieniła się liczba szkół i placówek niepublicznych oraz średnia liczba uczniów dotowanych w placówkach niepublicznych na przestrzeni roku szkolnego 2021/2022. Według stanu ewidencji na dzień 1 czerwca 2022 r. funkcjonowało 60 jednostek, z czego dotowane były 54 jednostki.

Tabela nr 6. Szkoły i placówki niepubliczne w Tychach w roku szkolnym 2021/2022.

Typ placówki	Liczba jednostek w ewidencji		Liczba jednostek dotowanych		Liczba uczniów dotowanych	
	wg stanu na 01.10.2021	wg stanu na 01.06.2022	wg stanu na 01.10.2021	wg stanu na 01.06.2022	wg stanu na 01.10.2021	wg stanu na 01.06.2022
Przedszkola (w tym punkty przedszkolne)	30	30	29	30	2158	2553
Szkoły podstawowe	5	5	4	4	772	784
Licea ogólnokształcące (w tym dla dorosłych)	5	5	2	3	318	290
Szkoły zawodowe (w tym technika, branżowe szkoły I stopnia, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy, policealne, dla młodzieży i dorosłych)	15	14	11	11	1701	1429
Bursy	1	1	0	1	0	10
Ośrodek Rehabilitacyjno - Edukacyjno – Wychowawczy	1	1	1	1	41	43
Niepubliczne Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne	4	4	4	4	275	419
RAZEM:	**61**	**60**	**51**	**54**	**5265**	**5528**

Źródło: Dane z ewidencji szkół i placówek niepublicznych miasta Tychy prowadzonej przez Miejskie Centrum Oświaty w Tychach

Podpisany

2.5. Charakterystyka wybranych elementów oferty edukacyjnej szkół publicznych

2.5.1. Nauczanie języków obcych

Szkoły publiczne w Tychach prowadzą nauczanie języka angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, rosyjskiego i łacińskiego.
Wiodącym językiem obcym w szkołach jest język angielski, którego uczy się blisko 14 000 dzieci i młodzieży szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych.

Pierwszy kontakt z językiem obcym dzieci mają już w przedszkolach, gdzie uczą się języka angielskiego w wymiarze: 30 min. tygodniowo 3 - 4 latki (2 razy po 15 min.), 60 min. tygodniowo 5-6 latki (2 razy po 30 min.).

Dodatkowo w roku szkolnym 2021/2022 Miasto Tychy przystąpiło do Międzynarodowego Programu Powszechnej Dwujęzyczności „Dwujęzyczne Dzieci". W ramach tego programu 21 publicznych przedszkoli umożliwia dzieciom na wczesnym etapie rozwoju, poprzez zabawy językowo-muzyczno - ruchowe stały, codzienny kontakt z językiem angielskim. Przewiduje się kontynuację programu w kolejnych latach.

Uczniowie klas siódmych i ósmych szkół podstawowych, liceów i techników obowiązkowo poznają i doskonalą dwa języki obce.

W 3 szkołach podstawowych i 2 liceach ogólnokształcących funkcjonują klasy dwujęzyczne (SP 13, SP 14, SP 37, II LO i IV LO). Liczba uczniów klas dwujęzycznych we wrześniu 2021 r. wynosiła 421.

W roku szkolnym 2022/23 I LO uruchomiło oddział kończący się maturą międzynarodową.

Ponadto uczniowie szkół ponadpodstawowych doskonalą umiejętności językowe w czasie wyjazdów na praktyki i staże w ramach projektów unijnych realizowanych przez szkoły.

Podpisany

2.5.2. Kształcenie sportowe

W roku szkolnym 2021/2022 w tyskich szkołach podstawowych i ponadpodstawowych prowadzonych jest 29 oddziałów sportowych, w których naukę pobiera 585 uczniów. Szkolenie sportowe prowadzone jest przez 4 szkoły podstawowe (SP 10, SP 19, SP 35, SP 36) oraz przez 1 szkołę ponadpodstawową (ZS1).

W wyżej wymienionych placówkach uczniowie mają możliwość uczestniczenia w sportowych zajęciach z takich dyscyplin jak: siatkówka, koszykówka, piłka ręczna, piłka nożna, hokej, unihokej oraz pływanie.

Tabela nr 7. Szkoły i placówki niepubliczne w Tychach w roku szkolnym 2021/2022.

Lp.	Dyscyplina sportowa	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1	Siatkówka	7	160
2	Koszykówka	5,5	105
3	Piłka ręczna	1	21
4	Piłka nożna	4	72
5	Hokej	1,5	31
6	Unihokej	0,5	14
7	Pływanie	9,5	182
	Razem:	**29**	**585**

Źródło: arkusze organizacyjne szkół

Ponadto w bieżącym roku szkolnym blisko 1150 uczniów z drugich klas szkół podstawowych uczestniczy w bezpłatnych zajęciach nauki i doskonalenia pływania w Wodnym Parku Tychy. Natomiast prawie 1 100 uczniów z trzecich klas szkół podstawowych uczestniczy w takich zajęciach na Basenie Miejskim.
Dodatkowo niektóre szkoły realizują Innowacje pedagogiczne z zakresu dyscyplin sportowych, takich jak: tenis, taniec, hokej, unihokej.

2.5.3. Kształcenie zawodowe

Kształcenie zawodowe w Tychach od wielu lat traktowane jest priorytetowo. Tworzone corocznie plany naborowe do szkół ponadpodstawowych uwzględniają liczbę absolwentów szkół podstawowych w danym roku szkolnym w mieście, badanie

Podpisany

preferencji wyboru kierunków kształcenia wśród uczniów klas VIII (ankieta), ale przede wszystkim diagnozę potrzeb rynku pracy na pracowników określonego zawodu lub branży. Wiele korzyści w tym zakresie przynosi współpraca zarówno na poziomie dyrektorów szkół jak i Miasta z Powiatowym Urzędem Pracy, pracodawcami oraz Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną. Niemal każdego roku oferta szkół branżowych i techników wzbogacana jest o nowe zawody, jednak nie zawsze udaje się zrealizować nabór, mimo dużego zapotrzebowania na dany zawód na rynku pracy. Aby promować korzyści płynące z wyboru ścieżki kształcenia zawodowego w latach 2015-2022 podjęto szereg działań na rzecz rozwoju i promocji tego typu szkolnictwa. Kompendium zrealizowanych zadań ilustruje zamieszczona poniżej tabela.

Tabela nr.8. Promocja szkolnictwa zawodowego.

Rok	Kampanie	Targi edukacyjne	Inne realizowane działania
2015			Pracownia rozwoju WZRASTAM - prowadzone w klasach gimnazjalnych: konsultacje indywidualne z doradcą kariery warsztaty „Sięgam po przyszłość – odkrywam moje mocne strony” dla uczniów kl. II gimnazjów 2015-2016 oraz 2017-2018 Projekt edukacyjny „Gimnazjalista w Strefie Szans” Wizyty studyjne u pracodawców (2015/2016 r.) Racjonalne planowanie naboru do szkół zawodowych List intencyjny spisany w dniu 15.06.2015 r. pomiędzy Przewodniczącym Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia Województwa Śląskiego a Przewodniczącym Powiatowej Rady Zatrudnienia w Tychach „MAM ZAWÓD – MAM PRACĘ W REGIONIE” 2011-2015 projekt unijny
2016	Kampania zawodowa Zawód=praca, to się opłaca (ulotki, bilbordy, targi, citylighty, plakaty, telebimy, cykl artykułów w „Twoich Tychach”)	Targi Edukacyjne Mediateka 22.04.2016	TIO-wdrożenie i realizacja w SP innowacji, cyklu zajęć z zakresu preorientacji zawodowej (SP17, 22, 23) Projekty edukacyjne: „Drzwi otwarte” „Wyprawa po przyszłość” (2016/2017 r.) Ustanowienie stypendium LIDER ZAWODU Doposażenie pracowni zawodowych ZS 4
2017	Kampania zawodowa Zawód=praca, to się opłaca (ulotki, bilbordy, targi, artykuły prasowe w „Twoich Tychach”- cykl)	Targi Edukacyjne Mediateka 25.04.2017	Pracownia Rozwoju WZRASTAM: udział w warsztatach grupowych: WARSZTATY COACHINGOWE „Kierunek zawód” dla uczniów kl. III gimnazjów 2017-2018. Doposażenie pracowni zawodowych ZS 4, ZS 7 Finansowanie innowacji pedagogicznych ZS 7, ZS 4

Podpisany

2018	KAMPANIA ZAWODOWA 2018 DEBATA „Trafny wybór – czas na zawody techniczne”	Targi Edukacyjne WSINS 25.04.2018	TESTY WIEDEŃSKIE -Przeprowadzone w ramach projektu realizowanego wspólnie z KSSE, PUP i M.Tychy od marca do kwietnia w 2018 r. oraz w 2019 r. w tyskich III klasach gimnazjalnych i VIII klasach szkół podstawowych. Doposażenie pracowni zawodowych ZS 2. List intencyjny o współpracy w zakresie szkolnictwa zawodowego (23 lutego 2018 r.) pomiędzy firmą Opel Manufacturing Poland Sp. z o.o., Miastem Tychy oraz KSSE S.A. w zakresie kreowania nowoczesnego wizerunku szkolnictwa zawodowego oraz wspólnych przedsięwzięć w celu rozwoju szkolnictwa zawodowego w Tychach. Trzy szkoły tyskie ZS 4, ZS 5, ZS 6 podpisały umowę o klasach patronackich z firmą Opel Manufacturing Poland sp. z o.o. Nagrody dla najlepszych uczniów klas patronackich firmy OPEL.
2019		Targi Edukacyjne Mediateka 19.03.2019 20.03.2019	Klasy patronackie firmy OPEL w ZS 4, ZS 5, ZS 6, nagrody dla najlepszych uczniów klas patronackich firmy OPEL „INFORMATOR o tyskich szkołach ponadpodstawowych na rok szkolny 2019/2020”
2020			„INFORMATOR o tyskich szkołach ponadpodstawowych na rok szkolny 2020/2021” w postaci elektronicznej na Portalu Oświatowym, przesłany do ósmoklasistów. Testy Wieloaspektowa Ocena Preferencji Zawodowych (KSSE) dla uczniów kl. VIII. Zespół Szkół nr 5 i Zespół Szkół nr 6 w Tychach brały udział w projekcie „Śląskie. Zawodowcy”
2021			Klasy patronackie firmy OPEL w ZS 4, ZS 5, ZS 6 - nagrody dla najlepszych uczniów. „INFORMATOR o tyskich szkołach ponadpodstawowych na rok szkolny 2021/2022” w postaci elektronicznej na Portalu Oświatowym, przesłany do ósmoklasistów Zespół Szkół nr 5 i Zespół Szkół nr 6 w Tychach kontynuowały udział w projekcie „Śląskie. Zawodowcy” Doposażenie pracowni zawodowej w ZS 1.
2022			„INFORMATOR o tyskich szkołach ponadpodstawowych na rok szkolny 2022/2023” w postaci elektronicznej na Portalu Oświatowym, przesłany do ósmoklasistów. „Drzwi otwarte” w szkołach zawodowych. Testy „Wieloaspektowa Ocena Preferencji Zawodowych” (KSSE) dla uczniów kl. VIII.

Źródło: dane własne MCO

Podpisany

W wyniku prowadzonych w ostatnich latach działań procentowy podział uczniów wybierających kształcenie ogólne i zawodowe nie ulega znaczącym wahaniom, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Rozkład procentowy uczniów w LO, technikach i szkołach branżowych.

Typ szkoły	% uczniów w oddziałach klas pierwszych					
	rok szkolny 2016/2017	rok szkolny 2017/2018	rok szkolny 2018/2019	rok szkolny 2019/2020	rok szkolny 2020/2021	rok szkolny 2021/2022
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE	40,37%	49,44%	49,51%	46,27%	43,76%	47,33%
TECHNIKUM	46,34%	41,13%	40,55%	42,28%	42,64%	41,07%
ZASADNICZA SZKOŁA ZAWODOWA / BRANŻOWA SZKOŁA I stopnia	13,29%	9,44%	9,95%	11,45%	13,60%	11,60%

Źródło: dane własne MCO

2.5.4. Specjalne potrzeby edukacyjne

Do zadań organu prowadzącego należy zapewnienie dzieciom i uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych specjalnej organizacji nauki w oddziałach ogólnodostępnych, integracyjnych czy też specjalnych. Z uwagi na stale zwiększającą się liczbę dzieci uczęszczających do tyskich szkół i przeszkoli, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydanych przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, organ prowadzący na bieżąco zmieniał sieć oddziałów integracyjnych i specjalnych dostosowując ją do zmieniającej się liczby dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Liczbę oddziałów integracyjnych w latach szkolnych 2017/2018 – 2021/2022 prezentuje zamieszczona poniżej tabela nr 4.

Tabela nr 10. Liczba oddziałów integracyjnych w publicznych przedszkolach i szkołach w latach szkolnych 2017/2018 -2021/2022

Typ placówki	2017/2018	2018/20198	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Przedszkola	14	14	14	14	**14**
Szkoły podstawowe	59	65	62	61	**67**
Licea ogólnokształcące	4	4	6	5	**5**
Razem	**77**	**83**	**82**	**80**	**86**

Źródło: Arkusze organizacyjne szkół, system OSON (dane MCO)

Podpisany

Warto podkreślić, że w ciągu ostatniego roku szkolnego na 971 dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego 427, tj. 44% realizowało edukację w oddziałach ogólnodostępnych.

Ze specjalnej organizacji nauki korzystają nie tylko uczniowie legitymujący się orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego ale również posiadający opinię wydaną przez PPP lub wymagający pomocy psychologiczno-pedagogicznej z innych przyczyn. Zmieniające się w tym zakresie liczby dzieci prezentuje poniższa tabela.

Tabela nr 11. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w latach szkolnych 2017/2018 - 2021/2022

Liczba uczniów objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną			
Rok szkolny	**Na podstawie orzeczeń wydanych przez PPP**	**Na podstawie opinii wydanych przez PPP**	**Z innych przyczyn**
2017/2018	848	1554	1469
2018/2019	852	1556	2116
2019/2020	868	1586	1575
2020/2021	912	1 460	1 816
2021/2022	**971**	**1469**	**1704**

Źródło: Informacje ze szkół i dane z systemu OSON

W ślad za zwiększającą się liczbą dzieci wymagających pomocy zwiększa się zatrudnienie nauczycieli specjalistów, którzy tą pomoc realizują. Dynamika tych zmian przedstawia się następująco:

Rok szkolny	**2017/2018**	**2018/2019**	**2019/2020**	**2020/2021**	**2021/2022**
Liczba etatów	51	73	99	148	132

Podpisany

2.5.5. Działania o charakterze innowacyjnym ukierunkowane na wzrost jakości nauczania

Liczne innowacyjne rozwiązania programowe, organizacyjne i metodyczne stosowane w procesie kształcenia korzystnie wpływają na podniesienie jakości nauczania oraz uatrakcyjniają ofertę edukacyjną tyskich szkół i przedszkoli. Ich liczbę na przestrzeni ostatnich 3 lat przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 12. Liczba innowacji pedagogicznych w latach 2018/19 – 2021/22

	Liczba innowacji pedagogicznych w roku szkolnym 2021/2022						
	Finansowanych z dodatkowych środków JST			**Nie wymagających dodatkowych środków JST**			**Łącznie**
	przedszkolach	szkołach	**Razem**	przedszkolach	szkołach	**Razem**	
2018/2019	0	33	**33**	14	118	**132**	**165**
2019/2020	0	23	**23**	31	128	**159**	**182**
2020/2021	0	23	**23**	38	132	**170**	**193**
2021/2022	0	33	**33**	23	176	**199**	**232**

Źródło: Dane ze szkół i przedszkoli

Na innowacyjność i nowatorskie przedsięwzięcia ukierunkowane są również działania szkół i przedszkoli dofinansowywane corocznie z funduszu **Tyskie Inicjatywy Oświatowe**.

W 2019 roku w ramach środków z **funduszu Tyskich Inicjatyw Oświatowych** 17 placówek otrzymało środki na realizację projektów – Uczenie przez działanie, w wysokości **333 750 zł**

W roku 2020 z funduszu Tyskich Inicjatyw Oświatowych ze względu na stan epidemii kwotę **250 000 zł** przeznaczono na zakup do szkół kamerek internetowych, laptopów i tabletów.

W **roku 2021** w ramach funduszu Tyskich Inicjatyw Oświatowych przeznaczono **274 221 zł** dla 21 szkół na cztery obszary:

- doposażenie szkół w specjalistyczny sprzęt i pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć niwelujących różnego rodzaju deficyty rozwojowe,

Podpisany

- doposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji zajęć/przedsięwzięć mających na celu zmianę sposobu żywienia i zwiększenie aktywności fizycznej uczniów,
- doposażenie szkół i placówek w pomocy dydaktyczne niezbędne do wdrażania projektów edukacyjnych i innowacji ukierunkowanych na uczenie przez działanie,
- dofinansowanie drobnych inicjatyw kulturalnych o charakterze edukacyjnym, patriotycznym bądź lokalnym oraz dla 21 przedszkoli na Międzynarodowy Program Dwujęzyczności w przedszkolach.

W roku 2022 w ramach funduszu Tyskich Inicjatyw Oświatowych przyznano na 310 000 zł dla 27 jednostek na pięć obszarów:

- doposażenie świetlic szkolny w sprzęt i pomoce dydaktyczne,
- doposażenie szkół w sprzęt i pomoce dydaktyczne mające na celu uatrakcyjnienie uczniom przerw,
- doposażenie szkół w pomoce naukowe umożliwiające prowadzenie „aktywnej lekcji", odejście od schematów, szukanie innych, nie wykładowych metod nauczania,
- doposażenie przedszkoli w sprzęt i pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć niwelujących różnego rodzaju deficyty rozwojowe,
- dofinansowanie drobnych inicjatyw kulturalnych o charakterze edukacyjnym, patriotycznym bądź regionalnym oraz dla 22 przedszkoli na **Międzynarodowy Program Dwujęzyczności w przedszkolach**.

W ramach Tyskich Inicjatyw Oświatowych od 2019 roku zorganizowane zostały **warsztaty i konferencje** inspirujące o następującej tematyce:

- uczenie się przez działanie
- neuro – przywództwo
- neurobiologia wczesnego dzieciństwa, czyli dlaczego tak istotne są pierwsze lata edukacji ?
- motywacja i inspiracja

Podpisany

Proces dydaktyczno-wychowawczy uatrakcyjniają liczne **projekty edukacyjne, staże i praktyki finansowane ze środków unijnych**. W roku szkolnym 2018/19, 2019/20 oraz 2020/21 realizowanych było po 25 projektów, w roku szkolnym 2021/22 19 projektów.

3. EFEKTY NAUCZANIA W TYSKICH SZKOŁACH I PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

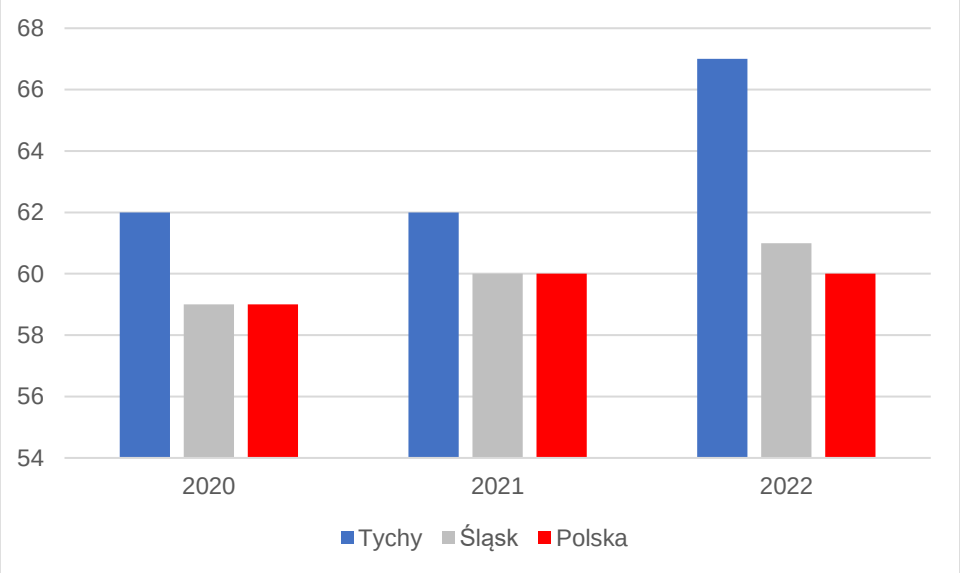
3.1. Wyniki egzaminów zewnętrznych

3.1.1. Egzamin ósmoklasisty

Wysoki poziom nauczania w tyskich szkołach potwierdzają wyniki egzaminów zewnętrznych, które za ostatnie 3 lata przedstawione są na poniższym wykresie.

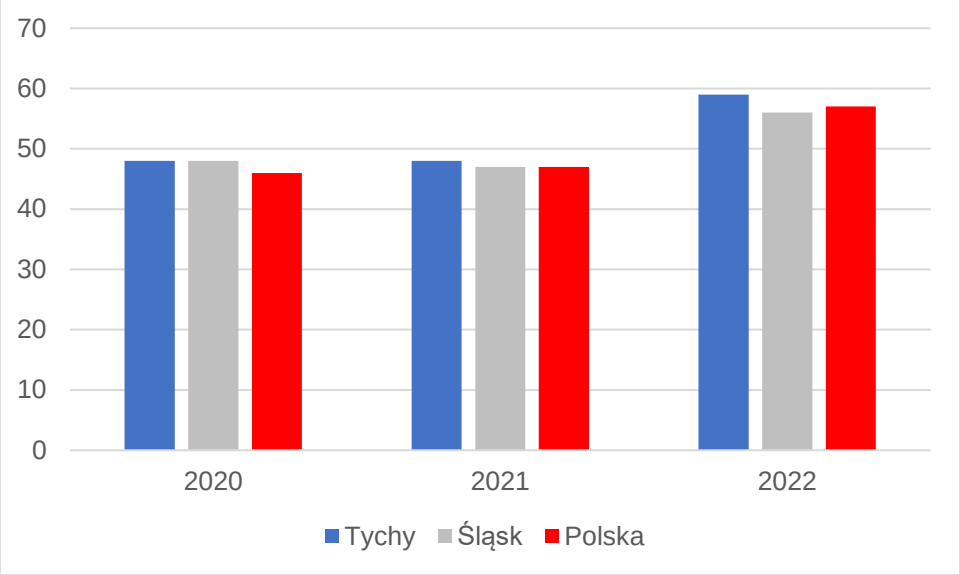
Średni wynik egzaminu z języka polskiego oraz angielskiego wyraźnie przewyższa średnią na Śląski i w kraju. Nieco słabiej prezentują się wyniki z matematyki, jednakże nie odbiegają od średniej na Śląsku i w kraju, a czasem przewyższają te wartości.

Wykres nr 2. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w Tychach na tle Śląska i Polski.

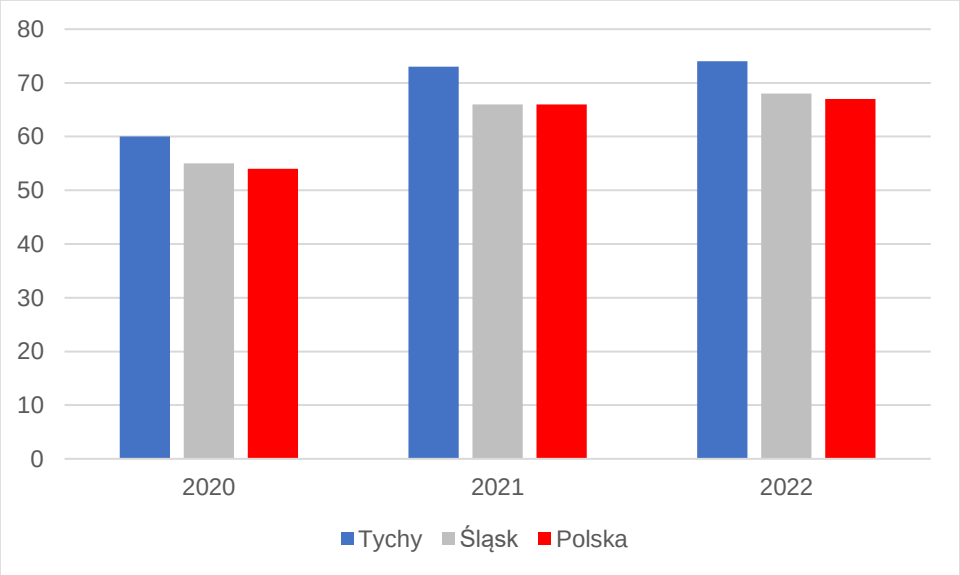

Podpisany

Wykres nr 3. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w Tychach na tle Śląska i Polski.

Wykres nr 4. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w Tychach na tle Śląska i Polski.

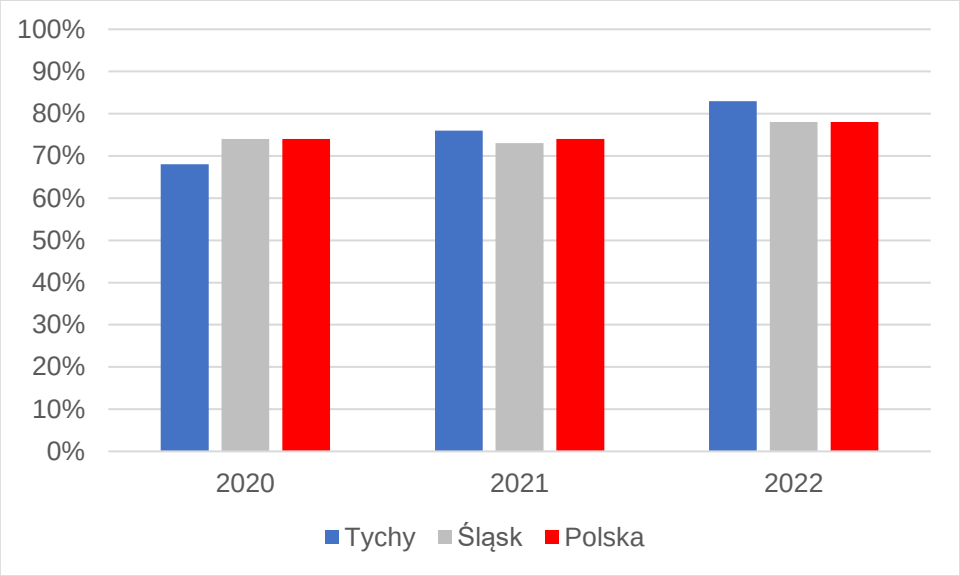
3.1.2. Egzamin maturalny

Przedstawienie kwintesencji zdawalności matur jest procesem dość złożonym. Na obraz zdawalności nakładają się bowiem dwa terminy egzaminu dojrzałości, tj. sesja majowa i sesja poprawkowa. Ponadto na średnie wyniki duży wpływ mają szkoły niepubliczne, zarówno na wyniki sesji majowej jak i poprawkowej, zwykle znacznie je zaniżając. Na poniższych wykresach zaprezentowane są średnie wyniki zdawalności po sesji majowej dla różnych typów szkół na tle średniej na Śląsku i w Polsce. Bardziej

Podpisany

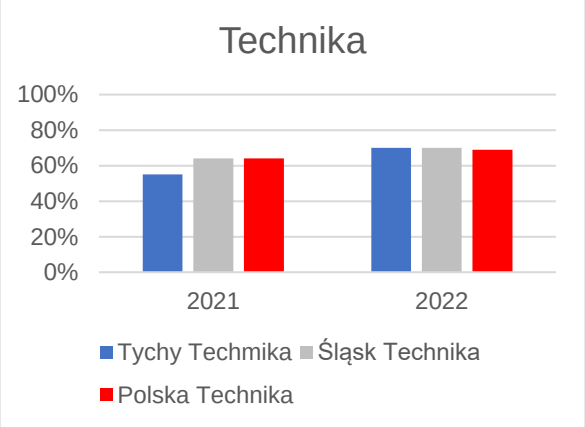
szczegółowe dane zawierają coroczne informacje o stanie realizacji zadań oświatowych.

Wykres nr 5. Średnia zdawalność matury w Tychach po sesji majowej na tle Śląska i Polski.

Wykres nr 6. Średnia zdawalność matury w Tychach po sesji majowej z uwzględnieniem typów szkół na tle Śląska i Polski.

3.1.3. Szczególne osiągnięcia uczniów

Wyniki egzaminów zewnętrznych to nie jedyna miara poziomu nauczania w tyskich placówkach oświatowych. Świadczą o tym liczne sukcesy uczniów w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, wysokie noty w innych konkursach naukowych, artystycznych czy sportowych, a także zdobywanie prestiżowych stypendiów. Skalę tych sukcesów prezentuje poniższa tabela.

Podpisany

Tabela nr 13. Wykaz sukcesów i osiągnięć uczniów w latach 2020-2022

Rodzaj osiągnięć	**2020**	**2021**	**2022**
Stypendia Prezesa Rady Ministrów	18*	26	22
Stypendia "Śląskie - inwestujemy w talenty"	30*	37	45
Stypendia Tyskie Orły	28	34	40
Stypendia Lider Zawodu	3	1	2
Laureaci konkursów przedmiotowych oraz laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych	13	13	12
Pozostali uczniowie wyróżnieni na Gali Najzdolniejszych za sukcesy naukowe, artystyczne, sportowe i inne	35 + 1 zespół	38 + 3 grupy/zespoły	42 + 3 grupy/zespoły

* + 2 (stypendium Ministra i stypendium Marszałka)

Źródło: dane własne MCO

4. ANALIZA KIERUNKÓW POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA, STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ORAZ MIASTA

Dla rozwoju oświaty niezwykle istotne są kierunki polityki oświatowej państwa, jednakże określanie ich na jeden rok szkolny nie pozwala na planowanie strategiczne, z uwagi na brak dłuższej perspektywy czasowej.

Tematyka oświatowa jest jednakże poruszona w dokumencie pn. „Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności", gdzie jako jedną z krytycznych funkcji jaką musi spełniać państwo dla tworzenia optymalnych warunków rozwoju w XXI wieku wskazano m.in. zapewnienie właściwych warunków edukacji. W ramach głównego celu strategicznego jakim jest poprawa jakości życia Polaków wskazuje się na obszar konkurencyjności i innowacyjności, którego jednym z ważniejszych elementów jest edukacja. Jak czytamy w dokumencie " *(…) W okresie*

Podpisany

transformacji wykształcenie pozostaje czynnikiem kształtującym kulturę społeczną. Zarazem może być, dzięki prowadzeniu odpowiedniej polityki, najlepszym narzędziem wyrównującym szanse i możliwości poprzez wzrost kapitału kulturowego, na czym powinna skupiać się szkoła i system nauczania. Należy przyspieszyć procesy zmian w edukacji tak, by wczesna edukacja przedszkolna, indywidualizacja nauczania, uczenie z wykorzystaniem technik cyfrowych, różnorodność i nowoczesność oferty programowej szkół wyższych, poprawa transferu: edukacja/rynek pracy, nowoczesne warunki dla uczenia się przez całe życie, zaowocowały rozwojem nowych kompetencji. Jest ważne, by system edukacji, z jednej strony, tworzył warunki dla wyrównywania szans między osobami o różnym statusie społecznym, z drugiej zaś, by sprzyjał wyławianiu talentów. Szczególnie istotne wydaje się dalsze dążenie do poprawy jakości w obszarach związanych z naukami przyrodniczymi, matematycznymi i studiami inżynierskimi (…)".

Wyznaczone w niniejszej strategii cele są spójne z założeniami Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030", która w ramach celu strategicznego „Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca" przewiduje jako jeden z celów operacyjnych „Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki", a w tym m.in.:

- wzmocnienie kształcenia kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów z uwzględnieniem umiejętności emocjonalnych oraz psychospołecznych, niezbędnych do funkcjonowania w dorosłym życiu oraz swobodnego poruszania się na rynku pracy,
- rozwój umiejętności, kompetencji i kwalifikacji kadry dydaktycznej na wszystkich poziomach nauczania,
- rozwój umiejętności, kompetencji i kwalifikacji społeczeństwa informacyjnego,
- rozwój współpracy podmiotów edukacyjnych w wymiarze międzysektorowym i międzynarodowym, w tym na rzecz dualnego kształcenia zawodowego.

Z kolei w „Strategii Rozwoju Miasta Tychy 2020+" stawia się na wzmacnianie kapitału społecznego, m.in., poprzez stworzenie warunków do rozwoju kształcenia ustawicznego mieszkańców oraz rozwijanie zdolności i zainteresowań naukowych dzieci i młodzieży. Wśród proponowanych przedsięwzięć strategicznych wymieniane jest m.in:

Podpisany

- upowszechnianie oferty w zakresie edukacji zawodowej,
- wdrażanie programów ułatwiających rozpoczęcie kariery zawodowej,
- stworzenie warunków do organizacji indywidualnego toku nauczania dla uczniów wybitnie uzdolnionych,
- poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych rozwijających zdolności i umiejętności uczniów.

Wszystkie wymienione powyżej cele, kierunki działań, wraz z wnioskami z przedstawionej poniższej analizy SWOT będą istotnymi wyznacznikami dla określenia celów strategicznych w obszarze oświaty na najbliższe lata.

5. ANALIZA STRATEGICZNA SWOT

Realizacja i efekty Strategii oświatowej miasta Tychy na lata 2015-2020 zostały poddane analizie, którą przeprowadził zespół ekspertów złożony z kadry zarządzającej szkołami i placówkami oświatowymi reprezentowanej przez Dyrektora Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach oraz Radę Dyrektorów Tyskich Szkół i Placówek Oświatowych.
Wyniki wieloaspektowej analizy stały się punktem wyjścia dla określenia dalszych potrzeb i opracowania nowej Strategii Oświatowej Miasta Tychy na lata 2023-2027+.

Analizie SWOT poddano następujące obszary:

- procesy dydaktyczno-wychowawcze w świetle dynamicznych zmian współczesnego świata
- szkolnictwo zawodowe w aspekcie potrzeb rynku pracy
- edukacja zdrowotna dzieci i młodzieży

Zamieszczona poniżej tabela zawiera analizę SWOT przedstawiającą w grupie czynników zewnętrznych szanse i zagrożenia oświaty obecnie oraz w najbliższej przyszłości, wskazuje także mocne i słabe strony w grupie czynników wewnętrznych mogących mieć wpływ na rozwiązanie poszczególnych problemów i realizację zadań oświatowych w latach 2023-2027.

Podpisany

Tabela nr 14. Analiza SWOT

	CZYNNIKI POZYTYWNE	**CZYNNIKI NEGATYWNE**
CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	**SZANSE**	**ZAGROŻENIA**
	• Bogata oferta programów i projektów edukacyjnych dla szkół *(Poznaj Polskę, Laboratoria Przyszłości, Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa, inne).* • Otwartość lokalnego rynku pracy (Strefa Ekonomiczna, zakłady pracy) na współpracę ze szkołami kształcącymi w różnych zawodach • Świadomość społeczna w zakresie zagrożeń współczesnego świata, w tym zagrożeń epidemicznych oraz ich wpływu na aspekty życia dorosłych, dzieci i młodzieży, potrzeba profilaktyki zdrowia. • Ukierunkowanie polityki państwa na rozwój technologii i umiejętności cyfrowych oraz cyfryzację szkół i procesu nauczania z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość. • Bogata oferta projektów i programów wymiany międzynarodowej szkół, uczniów i młodzieży (P*OWER, e-Twinning, Erasmus, inne)* dająca możliwości wdrażania innowacyjnych rozwiązań edukacyjnych i wymiany doświadczeń. • Atrakcyjna oferta uczelni wyższych dla podnoszenia kompetencji i zdobywania nowych kwalifikacji przez nauczycieli.	• Dynamiczność i nieprzewidywalność kierunków polityki oświatowej państwa, zmian w prawie, w tym ustawach, rozporządzeniach mających bezpośredni wpływ na organizację i funkcjonowanie systemu oświaty. • Ryzyko odpływu z zawodu doświadczonej kadry pedagogicznej w związku z wzrastającym wiekiem (przejścia na emeryturę, świadczenia kompensacyjne), zapowiadanymi zmianami w Ustawie Karta Nauczyciela *(zwiększenie pensum)* oraz wprowadzonymi zmianami w Prawie Oświatowym *(zwiększenie kompetencji kuratorów oświaty).* • Niekorzystna sytuacja demograficzna, spadający przyrost naturalny, zmniejszająca się liczba mieszkańców, zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach spowodowana niżem demograficznym. • Niestabilność i nieprzewidywalność rynku pracy mająca niekorzystny wpływ na długofalowe planowanie kształcenia w zawodach oraz na zawody mogące wystąpić jako deficytowe. • Sytuacja epidemiczna w kraju i na świecie mająca ogromny wpływ na organizację kształcenia i wychowania oraz na funkcjonowanie społeczne i zdrowie. • Konflikty zbrojne za granicą naszego kraju i związane z tym ryzyko kolejnych fal uchodźców, co może utrudniać organizację pracy szkół i przedszkoli.

Podpisany

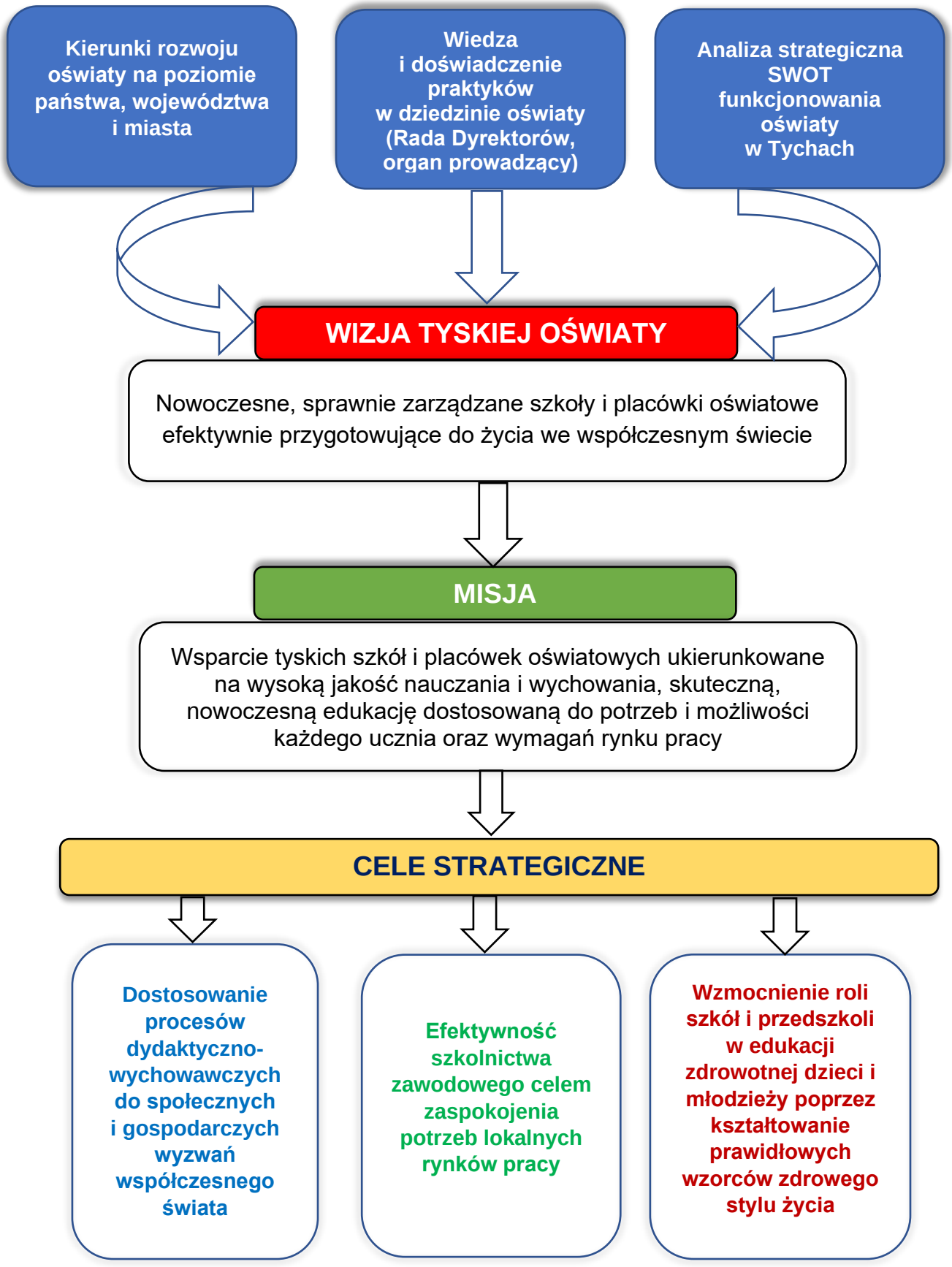
	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	• Dobra współpraca dyrektorów szkół i placówek pomiędzy sobą oraz z organem prowadzącym jak również z organem nadzoru pedagogicznego. • Baza lokalowa szkół, przedszkoli i placówek w mieście wraz z wyposażeniem na dobrym poziomie (w tym dość wysoki stopień cyfryzacji placówek). • Wsparcie miasta/organu prowadzącego dla udziału szkół i przedszkoli w innowacyjnych projektach edukacyjnych, w tym międzynarodowych, organizacji konferencji, stosowania nowatorskich metod nauczania oraz wdrażaniu technologii cyfrowych. • Dobra współpraca na szczeblu lokalnym między Miejskim Centrum Oświaty a jednostkami organizacyjnymi miasta oraz Wydziałami UM Tychy, w tym np. z Wydziałem Spraw Społecznych i Zdrowia. • Doświadczenie organu prowadzącego i placówek w organizacji i realizacji projektów wspierających innowacyjne działania placówek np. w ramach Tyskich Inicjatyw Oświatowych czy Programu Powszechnej Dwujęzyczności w przedszkolach – podnoszeniem kompetencji językowych od najmłodszych lat. • Wysoki poziom wykorzystywania przez organ prowadzący jak i placówki oświatowe funduszy unijnych stale zwiększających atrakcyjność oferty edukacyjnej i bazy dydaktycznej. • Wsparcie szkół i placówek oświatowych przez organ prowadzący w zakresie organizacji specjalnych metod i technik kształcenia uczniów z dysfunkcjami rozwojowymi.	• Niewystarczające dostosowanie metod nauczania i wychowania do możliwości i oczekiwań współczesnych dzieci. • Wymagający doskonalenia poziom kompetencji kluczowych nabywanych przez uczniów oraz kwalifikacji nauczycieli do ich rozwijania. • Braki kadrowe w szkołach i placówkach: brak specjalistów, psychologów, terapeutów, brak nauczycieli posiadających kwalifikacje do nauczania przedmiotów zawodowych, języków obcych, przedmiotów ścisłych matematyki, fizyki, chemii. • Małe zainteresowanie absolwentów szkół podstawowych kształceniem w szkołach branżowych przekładające się na liczbę otwieranych oddziałów kształcących w danym zawodzie - pomimo potrzeb rynku pracy oraz podejmowanych przez organ prowadzący wielokierunkowych działań na rzecz promowania kształcenia zawodowego. • Niski poziom świadomości uczniów i rodziców znaczenia wyników oceny predyspozycji zawodowych uczniów i ich wpływu na sukces edukacyjny i życiowy. • Luki kompetencyjne pomiędzy wiedzą wynoszoną ze szkoły średniej a oczekiwaniami pracodawców wynikające z niewystarczającego dostosowania programów nauczania do potrzeb współczesnego rynku pracy. • Niewystarczająca i nierozpowszechniona oferta kształcenia ustawicznego dla dorosłych. • Wymagający usprawnienia system komunikacji z rodzicami w przedszkolach (m.in. brak dzienników elektronicznych i odpowiedniej infrastruktury informatycznej).

Podpisany

		• Wymagająca modernizacji i stałego doposażania sieć informatyczna w szkołach, co utrudnia pełne wykorzystanie współczesnych technologii IT w procesach dydaktycznych. • Niewystarczający dostęp dzieci i młodzieży do pomocy psychologicznej. • Niewystarczający poziom kształtowania przez szkoły i przedszkola nawyków zdrowego trybu życia (małe zainteresowanie aktywnością fizyczną czy zdrowym odżywianiem przez młodych ludzi jak również ich rodziców)

Podpisany

6. WIZJA I MISJA TYSKIEJ OŚWIATY ORAZ GŁÓWNE CELE STRATEGII

Podpisany

7. CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE ORAZ PROPONOWANE PRZEDSIĘWZIĘCIA I ZADANIA

CEL STRATEGICZNY 1 **DOSTOSOWANIE PROCESÓW DYDAKTYCZNO-WYCHOWAWCZYCH DO SPOŁECZNYCH I GOSPODARCZYCH WYZWAŃ WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA**	
Cel operacyjny 1.1	**Ukierunkowanie pracy szkół i placówek na innowacyjność oraz aktywizację metod nauczania/pracy z uczniem lub wychowankiem**
Proponowane zadania/przedsięwzięcia	
1) Wdrażanie w szkołach i placówkach oświatowych nowatorskich form pracy bazujących m.in. na neurodydaktyce, metodzie „nauczania przez działanie”, tutoringu, pedagogice Montessorii itp. 2) Organizacja konferencji, warsztatów i szkoleń popularyzujących aktywizujące metody pracy szkół i placówek oświatowych oraz promujących dobre praktyki w tym zakresie 3) Utworzenie miejskiej bazy dobrych praktyk z zakresu aktywizujących metod nauczania (np. z wykorzystaniem Tyskiego Portalu Oświatowego, strony Tyskich Inicjatyw Oświatowych, poprzez publikację materiałów opracowanych przez tyskich nauczycieli)	
Cel operacyjny 1.	**Rozwój kompetencji kluczowych uczniów na wszystkich szczeblach edukacji, ze szczególnym uwzględnieniem kompetencji językowych, matematycznych, naukowo-technicznych oraz kompetencji społeczno-obywatelskich, innowacyjności i przedsiębiorczości**
Proponowane zadania/przedsięwzięcia	
1) Realizacja Programu Powszechnej Dwujęzyczności w przedszkolach	

Podpisany

2) Uczestnictwo w programach ogólnokrajowych (np. z Centrum Edukacji Obywatelskiej) oraz opracowywanie i realizacja własnych projektów edukacyjnych mających na celu rozwój przedsiębiorczości i kształtowanie aktywnych postaw społeczno-obywatelskich

3) Realizacja innowacji pedagogicznych, metodycznych lub dodatkowych zajęć pozalekcyjnych ukierunkowanych na kompetencje kluczowe (np. w ramach Tyskich Inicjatyw Oświatowych)

4) Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli w zakresie kształcenia kompetencji kluczowych

5) Sukcesywna modernizacja bazy dydaktycznej szkół i placówek oświatowych niezbędnej do kształcenia kompetencji kluczowych

Cel operacyjny 1.3	**Rozwój potencjału cyfrowego szkół i placówek oświatowych**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Modernizacja sieci informatycznych w szkołach i placówkach oświatowych jako podstawa stabilnego i bezpiecznego stosowania technologii IT

2) Wyznaczenie w każdej placówce „Lidera IT" wraz z podnoszeniem jego kompetencji oraz kompetencji rad pedagogicznych w zakresie wykorzystania technologii IT (w tym m.in. utworzenie sieci współpracy „Liderów IT" lub platformy wymiany doświadczeń)

3) Doskonalenie metod kształcenia na odległość z wykorzystaniem technologii IT (w tym m.in. wdrożenie jednolitych, kompleksowych platform wspierających kształcenie na odległość lub doskonalenie umiejętności ich wykorzystywania)

4) Sukcesywne doposażanie szkół i placówek oświatowych w sprzęt komputerowych i multimedialny (modernizacja / tworzenie nowych pracowni komputerowych oraz przedmiotowych wyposażonych w sprzęt IT)

5) popularyzacja i doskonalenie kanałów komunikacji elektronicznej pomiędzy placówkami i rodzicami oraz placówkami i organem prowadzącym

6) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli, w tym kadry zarządzającej oraz administracji oświatowej

Podpisany

CEL STRATEGICZNY 2
ZWIĘKSZENIE EFEKTYWNOŚCI SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO CELEM ZASPOKOJENIA POTRZEB LOKALNYCH RYNKÓW PRACY

Cel operacyjny 2.1	**Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego na poziomie szkół podstawowych**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Zapewnienie indywidualnej oceny predyspozycji i wsparcia doradczego w zakresie wyboru dalszej ścieżki kształcenia uczniom klas 7 i 8 szkół podstawowych, we współpracy z ich rodzicami

2) Realizacja różnorodnych programów, warsztatów, sesji coachingowych w zakresie preorientacji zawodowej

3) Stałe monitorowanie rynku pracy wraz z popularyzacją specyfiki różnych zawodów ze szczególnym uwzględnieniem zawodów deficytowych (np. poprzez spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, opracowywanie filmów, spotów reklamowych, publikację materiałów na portalach internetowych lub w mediach społecznościowych)

4) Organizacja przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego adresowanych do rodziców

Cel operacyjny 2.2	**Wdrażanie nowatorskich inicjatyw w zakresie programów nauczania pod kątem dostosowywania ich do realnych potrzeb pracodawców i postępu technologicznego**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Tworzenie programów/inicjatyw we współpracy z pracodawcami minimalizujących luki kompetencyjne pomiędzy wiedzą wynoszoną ze szkoły a oczekiwaniami pracodawców

2) Realizacja zajęć, warsztatów rozwijających kompetencje miękkie uczniów

3) Organizacja dni otwartych u pracodawców oraz na warsztatach szkolnych

Podpisany

4) Rozwijanie współpracy z działami HR u potencjalnych pracodawców

Cel operacyjny 2.3	**Popularyzacja szkolnictwa zawodowego**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Założenie profilu w mediach społecznościowych promującego korzyści z wyboru ścieżki kształcenia zawodowego, szybkiego zdobycia zawodu i możliwości dalszego kształcenia się, w tym na studiach wyższych (w tym plakaty promujące profil z kodem QR ułatwiającym szybkie wejście na profil za pomocą telefonów komórkowych

2) Organizacja konferencji/warsztatów dla rodziców, popularyzujących korzyści płynące z wyboru ścieżki kształcenia zawodowego oraz prezentującej ofertę tyskich szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe (z udziałem przedstawicieli firm z którymi współpracują szkoły, potencjalnych pracodawców szukających pracowników określonych specjalizacji, doradców zawodowych)

3) Opracowanie wirtualnego informatora (np. w formie profesjonalnego filmu) prezentującego oferty szkół branżowych i techników udostępnianego on-line szkołom podstawowym (prezentacja szkoły i nauczanych zawodów z udziałem uczniów, absolwentów, ludzi sukcesu w danej branży, potencjalnych pracodawców, specjalistów działów HR itp.)

Podpisany

CEL STRATEGICZNY 3
WZMOCNIENIE ROLI SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI W EDUKACJI ZDROWOTNEJ DZIECI I MŁODZIEŻY POPRZEZ KSZTAŁTOWANIE PRAWIDŁOWYCH WZORCÓW ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

Cel operacyjny 3.1	**Zwiększenie dostępu do pomocy psychologicznej dla wszystkich uczniów celem ochrony ich zdrowia psychicznego**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Podnoszenie kompetencji nauczycieli w obszarze ochrony zdrowia psychicznego (np. organizacja lokalnych kampanii, szkoleń, konferencji z udziałem psychologów i psychiatrów).
2) Organizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży na terenie szkół (np. organizacja warsztatów, indywidualnych sesji coachingowych przez psychoterapeutów i innych specjalistów).
3) Organizacja wsparcia dla rodziców w zakresie ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży (np. konferencje, prelekcje, warsztaty, dyżury telefoniczne specjalistów).
4) Popularyzacja wśród dzieci i młodzieży „telefonu zaufania" obsługiwanego przez specjalistów z PPP lub przez podmiot zewnętrzny.
5) Opracowywanie i realizacja programów profilaktycznych ukierunkowanych na ochronę zdrowia psychicznego.

Cel operacyjny 3.2	**Wzrost znaczenia roli aktywności fizycznej w naszym życiu jako formy profilaktyki zdrowotnej**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Tworzenie edukacyjnych stref sportowo-rekreacyjnych w szkołach i na terenach przyszkolnych (np. szkolne kluby fitness, mini siłownie plenerowe, gry podłogowo-korytarzowe, inne urządzenia niezbędne do „aktywnych przerw").

Podpisany

2) Popularyzacja różnorodnych dyscyplin sportowych wśród dzieci i młodzieży (np. spotkania ze sportowcami, realizacja dodatkowych zajęć sportowych z wybranej dyscypliny wg programów autorskich).

3) Promocja aktywności fizycznej poprzez organizację różnorodnych wydarzeń/imprez o charakterze sportowo-rekreacyjnym (np. zawodów sportowych, rodzinnych festynów z elementami współzawodnictwa sportowego, rajdów pieszych, rowerowych).

4) Reaktywacja szkolnych rozgrywek sportowych

Cel operacyjny 3.3	**Wprowadzenie do szkół i przedszkoli elementów edukacji kulinarnej wspierającej kształtowanie wśród uczniów nawyków zdrowego odżywiania**

Proponowane zadania/przedsięwzięcia

1) Tworzenie/doposażanie mini pracowni/kącików kulinarnych w szkołach jako miejsc aktywnej edukacji kulinarnej oraz współpraca z przedszkolami w zakresie możliwości korzystania z pracowni.

2) Opracowywanie i realizacja przez nauczycieli programów autorskich z zakresu edukacji kulinarnej z elementami dietetyki, z wykorzystaniem posiadanych pracowni/kącików.

3) Wznowienie miejskiego programu „Małe Ogródki” w przedszkolach.

4) Organizacja corocznych miejskich konkursów kulinarnych z udziałem lokalnych szefów kuchni, uczniów kształcących się w zawodach gastronomicznych w charakterze jurorów wraz z opracowaniem publikacji z przepisami wyróżnionych uczniów (w wersji papierowej lub elektronicznej).

5) Organizacja warsztatów kulinarnych z udziałem lokalnych szefów kuchni, rodziców oraz uczniów kształcących się w zawodach gastronomicznych.

6) Organizacja szkoleń dla personelu kuchni szkolnych i przedszkolnych ukierunkowanych na zdrowe odżywianie.

Podpisany

8. WDRAŻANIE, MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI STRATEGII OŚWIATOWEJ

Działania wpisujące się w niniejszą strategię będą finansowane ze środków budżetu miasta, w tym m.in. z funduszu Tyskie Inicjatywy Oświatowe, z Budżetu Obywatelskiego (w tym młodzieżowego), z grantów i dotacji celowych na pojawiające się programy rządowe i inne, jak również z możliwych do pozyskania środków unijnych. Niektóre inicjatywy mogą być również wspierane środkami z Rad Rodziców.

Strategia przewidziana jest na lata 2023–2027+, jednakże wiele działań realizowanych co najmniej od początku roku szkolnego 2022/23 przez szkoły i placówki oświatowe doskonale wpisuje się w cele zakładane w tejże strategii.

Przerwa w latach, na które przewidziana była poprzednia a niniejsza strategia wynika z wielu nakładających się czynników, generujących nowe zadania. Wśród nich wymienić można choćby pandemię koronawirusa i konieczność organizacji nauki zdalnej, co wymusiło na placówkach przyspieszoną cyfryzację. Kolejnym czynnikiem, który warto podkreślić jest wojna w Ukrainie i przybywająca do naszego kraju fala uchodźców, dla których należało zorganizować pomoc i zabezpieczyć ich potrzeby edukacyjno-wychowawcze. Wszystko to, jako nowe, nieznane wcześniej zadania absorbowało wiele czasu szkół i placówek oświatowych oraz organu prowadzącego. Nie był to jednak okres stracony. Zdobyta w ostatnim czasie wiedza i doświadczenia będą owocowały w kolejnych latach i sprzyjały rozwojowi tyskiej oświaty.

Realizacja strategii będzie na bieżąco monitorowana przez Miejskie Centrum Oświaty w Tychach, a informacja o postępach w realizacji będzie cyklicznie prezentowana na Tyskim Portalu Oświatowym.

9. AUTORZY STRATEGII OŚWIATOWEJ

Opracowanie nowej strategii oświatowej Prezydent Miasta Tychy powierzył powołanej w 2019 roku Radzie Dyrektorów Publicznych Szkół i Placówek Oświatowych

Podpisany

prowadzonych przez Miasto Tychy na podstawie Zarządzenia nr 0050/382/19 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 26 listopada 2019 roku, w skład której weszli:

1) Danuta Durbas – dyrektor Przedszkola nr 14 im. Marii Montessori w Tychach,
2) Janina Halama – dyrektor Przedszkola nr 8 „Zielony Ogród" z Oddziałami Integracyjnymi w Tychach,
3) Jacek Baran – dyrektor Sportowej Szkoły Podstawowej nr 19 im. Mikołaja Kopernika w Tychach w Tychach,
4) Andrzej Rafa – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 21 w Tychach,
5) Danuta Wójcik – dyrektor Szkoły Podstawowej nr 36 im. Narodów Zjednoczonej Europy w Tychach,
6) Anna Damaschk – dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 4 w Tychach,
7) Joanna Wojtynek – dyrektor I Liceum Ogólnokształcącego im. Leona Kruczkowskiego w Tychach,
8) Anna Chrobaczek – dyrektor Technikum nr 2 w Tychach,
9) Zygmunt Marczuk – dyrektor Zespołu Szkół nr 4 im. Janusza Groszkowskiego w Tychach (do 20 lipca 2022 r.)
10) Adam Burczyk - dyrektor Zespołu Szkół nr 6 w Tychach (od 27 października 2022 r.),
11) Maciej Gruchlik – dyrektor Młodzieżowego Domu Kultury nr 1 im. Artystów Rodu Kossaków w Tychach.

Istotny udział w pracach nad strategią miał również zespół pracowników Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach, pod kierunkiem dyrektora Doroty Gnacik, która koordynowała cały proces.

Autorzy bazując na swojej praktyce, wiedzy i doświadczeniu w zarządzaniu oświatą na różnych szczeblach zidentyfikowali/postrzegają oświatę jako system wymagający sprawnego zarządzania i administrowania, kreujący działania i funkcjonowanie placówek oraz nadzorujący i wspierający rozwój procesów dydaktyczno-wychowawczych. Doświadczenie praktyków oraz przeprowadzone analizy dały dobrą orientację w problemach współczesnej oświaty i oczekiwaniach środowisk oświatowych, których realizacja przyczyni się do stałego podnoszenia jakości pracy szkół i placówek oświatowych.

Podpisany